Załącznik nr 1 do zarządzenia 10/2026/2027
Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Rędzinach
Z dnia 02.11.2026r.

Procedury bezpieczeństwa
w Szkole Podstawowej im. Gustawa Morcinka
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Rędzinach

A. Założenia i cele

1. Celem procedury jest maksymalna ochrona życia i zdrowia uczniów, pracowników i osób przebywających w budynku, minimalizacja ryzyka oraz sprawna współpraca ze służbami ratunkowymi.
2. Procedura musi być znana, przećwiczona i łatwo wykonalna w rzeczywistych warunkach (w tym pod presją czasu).
3. Istotne jest szybkie i jednoznaczne identyfikowanie rodzaju alarmu (pożar, atak powietrzny, aktywny napastnik, bomba, skażenie itp.).
4. W procedurze łączy się dwie możliwe strategie: ewakuację tam, gdzie to bezpieczne, oraz schronienie, tam, gdzie ewakuacja stanowi zbyt duże ryzyko. Prowadzone są regularne ćwiczenia (minimum 2 razy w roku: jedna ewakuacja, jedna akcja „schronienia w miejscu").

B. Zakres stosowania:

1. Procedura obowiązuje:

- wszystkich uczniów szkoły,
- wszystkich nauczycieli i wychowawców,
- pracowników administracji i obsługi szkoły,
- dyrektora szkoły i jego zastępców.

2. Obowiązuje zarówno podczas zajęć lekcyjnych, przerw, jak i w trakcie organizowanych imprez szkolnych na terenie placówki.

C. Odpowiedzialność:

- Dyrektor/wicedyrektor szkoły – kieruje działaniami, podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury, utrzymuje kontakt ze służbami ratowniczymi i organami administracyjnymi. Posiada aktualną listę kontaktów awaryjnych (służby, rodzice/opiekunowie, lokalne samorządy).

- Nauczyciele i wychowawcy – odpowiedzialni za bezpieczne i szybkie przeprowadzenie uczniów do wyznaczonych miejsc schronienia, utrzymanie dyscypliny, uspokajanie podopiecznych.

- Pracownicy obsługi – wspierają działania ewakuacyjne, zabezpieczają budynek, odłączają

media w razie potrzeby,

- **Uczniowie** – zobowiązani są do podporządkowania się poleceniom nauczycieli i wychowawców, zachowania spokoju i przestrzegania zasad bezpieczeństwa.

D. Szkolny system alarmowy (rodzaje alarmów i sygnały)

Rodzaj zagrożenia	**Sygnał dźwiękowy**	**Komunikat głosowy / kod**
Pożar	ciągły dzwonek przez 3 minuty	„Uwaga! Uwaga! Pożar!”
Atak powietrzny/nalot	przerywany dzwonek przez 3 minuty	„Uwaga! Alarm powietrzny”
Agresor / strzały (napastnik)	komunikat głosowy	„Kod czerwony! Kod czerwony!”
Zagrożenie bombowe	5 krótkich dzwonków	„Uwaga! Uwaga! Alarm bombowy”
Skażenie (chemiczne, biologiczne)	3 krótkie dzwonki	„Uwaga! Skażenie chemiczne!”
Odwołanie alarmu	komunikat głosowy	„Uwaga! Alarm odwołany!”

- **Alarm powietrzny – sygnał dźwiękowy lub komunikat służb ostrzegających o bezpośrednim zagrożeniu atakiem z powietrza. Ogłoszenie alarmu: modulowany dźwięk syreny przez 3 minuty, odwołanie: ciągły dźwięk syreny przez 3 minuty.**

E. Sposób postępowania / Opis procedury:

Otrzymanie informacji o zagrożeniu:

- Informacja może pochodzić z systemu alarmowania ludności, RCB, Policji, Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej, Urzędu Gminy, Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
- Po odebraniu sygnału dyrektor lub wyznaczona osoba uruchamia szkolny system alarmowy lub w sytuacji braku prądu sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego, z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm.
- W przypadku ataku napastnika komunikat kodowy (np. „Kod czerwony”) musi być znany wszystkim pracownikom.

1. **Ocenia sytuacji i decyzja dyrektora: ewakuacja, schronienie lub kombinacja**
    - Jeżeli budynek / otoczenie jest stosunkowo bezpieczne (nie ma bezpośredniego ostrzału, bomby, zagrożenia lotniczego), możliwa jest **ewakuacja**.
    - Jeśli ewakuacja stanowi zbyt duże ryzyko (strzały, ostrzał z powietrza, struktury

zniszczone), przechodzi się do procedury **schronienia.**

2. Ewakuacja

- Po usłyszeniu alarmu uczniowie i nauczyciele natychmiast wstają, zostawiają rzeczy osobiste w salach (nie zabierają plecaków).
- Każdą grupą kieruje wyznaczona osoba (nauczyciel).
- Ruch odbywa się spokojnie, nie biegiem; młodsze dzieci trzymają się za ręce.
- Ewakuacja przebiega zgodnie z planem ewakuacji, który znajduje się na korytarzach. Droga ewakuacyjna prowadzi do punktów zbiórki na zewnątrz – wyjścia ewakuacyjne czytelne i zaznaczone na planie.
- W przypadku ataku powietrznego: jeśli wychodzenie na zewnątrz stwarza dodatkowe ryzyko, grupy przechodzą natychmiast do pomieszczeń schronienia (poziom -1).

3. Schronienie

- Jeżeli ewakuacja jest niemożliwa lub niezalecana, taką decyzję podejmuje dyrektor lub odpowiednie służby, wszyscy pozostają w budynku i przechodzą do pomieszczeń schronienia zgodnie z planem ewakuacji.
- Pomieszczenia schronienia to:
    - wewnętrzne pomieszczenia bez okien – poziom -1
    - pomieszczenia wewnętrzne korytarzowe (parter) jako ostatnia opcja
- Procedura schronienia:
    - natychmiast zamknąć drzwi (jeśli to możliwe – zamknąć na klucz lub zaryglować / zabarykadować)
    - wyłączyć światło, wyciszyć urządzenia (telefony, radio ukryć się w bezpiecznej części pomieszczenia, z dala od drzwi i okien – cicho i w bezruchu)
    - osoby przebywające w pomieszczeniu zachowują absolutną ciszę,
    - nauczyciel / osoba odpowiedzialna instruuje uczestników w milczeniu,
    - jeśli sytuacja się zmienia – stosować kolejne decyzje (ewakuacja, wezwanie pomocy)

4. Sprawdzenie liczby osób

- Po osiągnięciu wyznaczonego miejsca (ewakuacja) lub po zamknięciu w schronieniu – każdy nauczyciel / opiekun liczy stan grupy.
- Raport do dyrektora/wicedyrektora: liczba uczniów, brakujące osoby, stan grupy.
- Dyrektor/wicedyrektor utrzymuje łączność z wszystkimi grupami i nadzoruje przebieg sytuacji.

5. Włączenie odbiorników radiowych / łączności

- Osoba wyznaczona (np. sekretarka, pracownik obsługi) uruchamia komputer, radio, odbiornik (np. w gabinecie dyrektora, sekretariacie) i odbiera ogólnopolskie

komunikaty służb.

- Jeśli komunikaty służb ratowniczych są dostępne – stosować się ściśle do dalszych poleceń (ewakuacja, pozostanie w schronieniu, wyjście etapowe).

6. Reagowanie na incydenty w trakcie alarmu

- Nauczyciele utrzymują spokój i rozmowy z dziećmi na tematy neutralne, aby zmniejszyć napięcie.
- Nie dopuszczać do grupowania się nauczycieli / opiekunów – każdy opiekun dba o swoją grupę.
- Zakaz samowolnego przemieszczania się osób.
- W przypadku ostrzału z zewnątrz nakazać położenie się na podłodze / kucnięcie, osłonięcie głowy rękami.
- Unikać zbędnych ruchów i hałasu.

7. Odwołanie alarmu

- Odwołanie może ogłosić **wyłącznie dyrektor/wicedyrektor szkoły lub uprawniona instytucja / służba**.
- Sygnał odwołania: komunikat głosowy „Uwaga! Alarm odwołany!".
- Po potwierdzeniu bezpieczeństwa – przejście do kolejnej fazy.

8. Powrót do zajęć / normalnego funkcjonowania

- Uczniowie i pracownicy wracają tymi samymi grupami do sal lub zgodnie z poleceniem służb.
- Sprawdzenie liczby osób po powrocie i porównanie z listą sprzed alarmu.
- Sporządzenie raportu końcowego przez dyrektora: co się działo, ile osób, ewentualne straty, wnioski.
- W razie potrzeby – zapewnienie wsparcia psychologicznego uczniom i pracownikom.
- Powiadomienie rodziców / opiekunów o zdarzeniu i działaniach.

F. Szczególne sytuacje i działania dodatkowe

Atak powietrzny / nalot

- Jeśli ogłoszono alarm powietrzny – natychmiast przerwać ewakuację, jeśli trwa, i skierować grupy do pomieszczeń schronienia (poziom -1 lub korytarz na parterze). Drzwi i okna zamknąć.

  Uczniowie znajdujący się na zewnątrz budynku (boisko, plac zabaw, plac przed szkołą) – pod opieką nauczycieli, jak najszybciej kierują się do wnętrza budynku, do pomieszczeń bez okien lub z minimalnym dostępem światła.
- Unikać korytarzy z dużymi oknami, przemieszczać się nisko (kucając) jeśli trzeba.
- Przy ewentualnym zniszczeniu dachu / przebiciu stropu – natychmiast przejść do

pomieszczeń wewnętrznych lub pod ściany nośne.

Wtargnięcie napastnika / aktywny strzelec

- Jeżeli napastnik pojawia się w budynku: ogłosić kod „Kod czerwony".
- Ewakuacja możliwa tylko, jeśli jest bezpośrednia i bezpieczna trasa (bez kontaktu z napastnikiem).
- W pomieszczeniu – natychmiast procedura schronienia (zamknięcie, zasłonięcie, cisza).
- Jeśli to możliwe – zaryglować drzwi, przesunąć meble, utworzyć przeszkody.
- Unikać patrzenia przez drzwi, okna.
- Przekazywać służbom policji informacje, jeśli to możliwe przez telefon (cicho, krótko): lokalizacja napastnika, liczba poszkodowanych, pozycja własna.
- W trakcie działań służb – podporządkować się ich poleceniom.
- W razie strzałów – uciekać, jeżeli możliwe, pochyłym biegiem, unikać otwartych przestrzeni; jeśli ucieczka niemożliwa ukrywać się za grubymi murami, schować się na ziemi i chronić głowę rękami.

G. Przygotowanie i utrzymanie procedury

1. **Szkolenia i ćwiczenia**
    - Co najmniej raz na półrocze ćwiczenia ewakuacji i schronienia (raz w trybie „nieoczekiwanym").
    - Warsztaty dla nauczycieli i pracowników obsługi z symulacjami scenariuszy (napastnik, nalot).
    - Uczniowie na godzinach wychowawczych zapoznawani z procedurami schronienia i ewakuacji.
2. **Wyposażenie pomieszczeń schronienia**
    - Latarki, baterie zapasowe.
    - Apteczki pierwszej pomocy (zestaw podstawowy).
    - Woda pitna (butelki) i worki na odpady.
    - Radio bateryjne lub odbiornik przenośny.
    - Lista kontaktowa do rodziców i służb ratunkowych.
    - Narzędzia do zaryglowania drzwi (np. kliny, pasy, meble).
3. **Dokumentacja i komunikacja**

- Plan ewakuacji i mapa pomieszczeń z zaznaczonymi trasami ewakuacyjnymi i pomieszczeniami schronienia – umieszczone na korytarzach.

- Instrukcje i plakaty z procedurą schronienia i ewakuacji w widocznych miejscach, np.: gazetki w klasach.

- Procedura podlega aktualizacji każdorazowo w przypadku zmiany obowiązujących przepisów prawa lub wydania nowych wytycznych przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB).
- Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest do zapoznania się z niniejszą procedurą oraz potwierdzenia tego faktu podpisem .
- Należy przeprowadzać regularne ćwiczenia zagrożeń powietrznych (co najmniej raz w roku; dodatkowe – przy zmianach procedur).
- Uczyć uczniów i kadrę rozpoznawania sygnałów alarmowych, podstawowego zachowania w sytuacjach zagrożenia.
- Informować rodziców o procedurach ewakuacyjnych w przypadku różnych zagrożeń– na spotkaniach z rodzicami.

IV. Etap wdrożeniowy (praktyczne stosowanie procedury)

1. **Wdrożenie systemu sygnałów alarmowych**
    - Ujednolicenie dźwięków dzwonków dla poszczególnych zagrożeń.
    - Wprowadzenie komunikatów kodowych (np. „Kod czerwony” – napastnik).
2. **Próby alarmowe**
    - Pierwsza próba – kontrolowana, ogłoszona wcześniej.
    - Kolejne próby – niezapowiedziane, aby ocenić realną gotowość.
3. **Monitorowanie i raportowanie**
    - Po każdym alarmie/próbie protokół dyrektora.
    - Analiza błędów i aktualizacja procedury.
    - Dokumentacja dla Kuratorium i organu prowadzącego